

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.398/2022/14. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. április 19. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A vesztegetés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. november 10. napján kihirdetett 19.B.431/2022/7. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlott terhén értékelt hivatali vesztegetés büntettét 2 rendbelinek minősíti, s a büntetést halmazati büntetésként tekinti kiszabottnak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a bevezető részben a bíróság elé állítás külön eljárásra is utal, egyben megállapítja, hogy a vagyonekborzással érintett 20.000 (húszezer) forint készpénzt a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatal Bírósági Letéti Csoportja BL00076/2023/1. számon kezeli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

[1] A Fővárosi Törvényszék 2022. november 10. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 19.B.431/2022/7. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 1. fordulat]; és ezért őt 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre büntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A végrehajtás elrendelése esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, azt a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve. A nyomozás során lefoglalt 2 darab 10.000 forintos bankjegy tekintetében vagyonekborzást rendelt el. Döntött még a bűnjelekről és a tolmácsolás, fordítás folytán felmerült bűnügyi költség állam általi viseléséről.

[2] Az ítélet ellen – melyet az ügyészség képviselője tudomásul vett – a vádlott felmentés, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.872/2022/3. számú átiratában elsőként is utalt a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése értelmében arra, hogy a felülbírálat teljeskörű. Álláspontja szerint a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat megtartotta, és megalapozott tényállást állapított meg, mellyel kapcsolatban indokolási kötelezettségét maradéktalanul teljesítette. E körben helytálló indokát adta a vádlotti védekezés elvetésének, a vádlotti szándéokra vont következtetései meggyőző érveken alapultak. A cselekmény minősítését törvényesnek tartotta.

[4] A bűnösségi körülményeket álláspontja szerint az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta, s méltányos, de arányos büntetést szabott ki, melynek enyhítésére nem látott indokot, miután enyhébb szankció a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmatlan lenne.

[5] Összességében – utalva a járulékos rendelkezések törvényes voltára is – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

[6] A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában fellebbezését fenntartva, elsődlegesen védence felmentésére, másodlagosan a büntetés enyhítésére, ezen belül lehetőség szerint intézkedés alkalmazására, ennek hiányában pedig szabadságvesztés helyett pénzbüntetés kiszabására tett indítványt. A felmentés körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság helytelen ténybeli következtetéssel állapította meg a védence szubjektív tudati oldalát, és szándékát. A terhelt ugyanis olyan súlyos betegséggel küzd, mely miatt koncentráció képessége, állóképessége nem mérhető megszokott, átlagos szinten. Emellett figyelmen kívül hagyta alacsony szintű nyelvtudását. Mindezekre figyelemmel álláspontja szerint a videófelvételen is látható pénznújtási mozdulatnak nem volt tudatos meghatározása, célzata, a tekintetben az elsőfokú bíróság – tévesen – a pénzügyőrök által előadott, az ő szubjektumukból fakadó gondolatiságot fogadta el.

[7] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság megállapításával ellentétben az előbbieket támasztja alá és ekként a bűnösséget cáfolja, hogy védence minvégig tisztában volt azzal, miszerint szabálysértést nem követett el, s nincs nála 10.000 euró értéket meghaladó készpénz.

[8] Az enyhítésre irányuló másodlagos indítványát érintően azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság, bár hiánytalanul feltárta a bűnösségi körülményeket, azokat – védence súlyos rákos és mozgásszervi betegségét, idősebb kora ellenére büntetlen előéletét, addigi kifogástalan életvezetését – nem a súlyuknak megfelelően értékelte, s eltúlzottan szigorú joghátrányt határozott meg.

[9] A fellebbezések nem alaposak.

[10] A vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában, figyelemmel arra, hogy nyilvános ülés tartására indítvány az ügyészség, a terhelt és a védő részéről sem érkezett, az ítéltábla az ügyben a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki.

[11] A bejelentett védelmi perorvoslatok felmentést is célzó tartalmára figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálta.

[12] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék az általános és a Be. XCVIII. fejezete szerinti külön perrendi szabályokat betartva folytatta le az eljárást, s még ha ez utóbbiról alakszerű határozatot nem is hozott, a Be. 508. § ca) pontjában írtakkal összhangban határozta meg azon tényeket, melyek tekintetében a bizonyítást mellőzte, s erre is figyelemmel a Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás tisztázási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező, a Be. 608. § (1) és (2) bekezdésében foglalt abszolút, továbbá a Be. 609. § (1) és (2) bekezdése szerinti relatív eljárási szabálysértést az ítéltábla nem észlelt.

[13] A bíróság elé állítás Be. 723. §-ában írt feltételei fennálltak. A bizonyítási eljárásban a vádlott figyelmeztetése és kihallgatása törvényes volt, a törvényszék az okiratokat, iratokat is a tárgyalás anyagává tette. Egyúttal igen körültekintően járt el, mikor a vádlotti védekezés irányára is figyelemmel, a cselekményről készült kamerafelvételeket a Be.533. §-ában írtak szerint megtekintette, s ennek menetét, a megállapított tényeket, adatokat a jegyzőkönyvben hiánytalanul rögzítette.

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontjában írtaknak megfelelően tartalmazza a vádra utalást, mely akként helyesbítendő, hogy a Be. 728. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelően a vád előterjesztésére szóban, a 2022. november 10. napján tartott tárgyaláson került sor a 2. Nyom.1851/2022. számú feljegyzésben írtakkal egyezően. A feljegyzés benyújtása tehát önmagában még vádemelésnek nem tekinthető.

[15] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiánytalan és pontos, nem tartalmaz téves ténybeli következtetéseket, egyszersmind a vádlott tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű értékelésén alapul, ezért a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[16] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában írtak szerint teljesítette, megjelölte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és részletes indokát adta, hogy a tényállás megállapításakor egyes bizonyítékokat milyen módon és okból vett figyelembe. E körben a lényegében a szekunder, tudati tények tekintetében előterjesztett vádlotti védekezés elvetésének és a tényállásban szereplő terhelti cselekvőség, tudattartalom megállapításainak indokaira kitért, azokra a logika szabályainak megfelelő, helytálló magyarázattal szolgált.

[17] Az ítéltábla a törvényszék bizonyítékértékelő tevékenységével mindenben egyetértett, az kiegészítést sem igényel, ugyanakkor a védői beadványban írtak kapcsán az ítéltábla a következőkre mutat rá.

[18] A vádlott metakommunikációja egyértelmű, félreérthetetlen volt, a készpénz felajánlása részéről mást, mint a pénzügyőrök eljárásának, ellenőrzésének azonnali befejezését, nem célozhatta. A rosszullétére, csekély nyelvtudására vonatkozó érvelése jelentőséggel nem bír, tekintve, hogy felajánlását nem szóban tette meg, s hogy pont az orvosi ellátás szükségességét nyelvismeret hiánya esetén is más módon, egyértelműen jelezhetette volna. Az pedig, hogy hivatalos eljárás során hivatalos személy részére készpénz átadására semmilyen körülmények között – sem mentő hívásának költsége, sem pedig esetleges később kiszabandó pénzbírság fedezete végett – nem kerülhet sor, olyan evidencia, melynek ismerete, illetve ennek elvárhatósága magyarázatra nem szorul. Ezen ismeret hiányára tehát a légiközlekedésben és a vám eljárásban nem teljesen tájékozatlan terhelt alappal nem hivatkozhat.

[19] Az elsőfokú bíróság megfelelően értékelte azt a körülményt is, hogy a terhelt az engedélyezett készpénzmennyiséget nem lépte túl, szabálysértést tehát nem valósított meg, megjegyezve, hogy az ellenőrzés során az általa közöltekből és a készpénz feltalálásának körülményeiből az a védői állítás, miszerint a Terhelt1 vádlott előzetesen is tisztában volt azzal, hogy semmilyen jogszabálysértést nem valósított meg, korántsem egyértelmű.

[20] Az elsőfokú bíróság törvényes és a logika szabályainak is megfelelő mérlegelésének eredményeképpen tett megállapításait a másodfokú bíróság tehát maradéktalanul osztotta, s minthogy a vádlott védekezésének elfogadásán keresztül a felmentését célzó védelmi perorvoslatok éppen ezt a mérlegelő tevékenységet, s azon keresztül a megalapozott tényállást támadják, az a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

[21] Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett Terhelt1 vádlott bűnösségére, és a cselekmény minősítése – a rendbeliség kivételével – törvényes.

[22] Az átadni kívánt 20.000 forint, azaz az előny és a vámtisztek, mint hivatalos személyek működése közötti kapcsolat egyértelmű, hiszen az az aktuális tevékenységükhöz, a kézipoggyász átvizsgálásához, a fellelt készpénz összegének ellenőrzéséhez kötődött. Éppen ezen utóbbi körülmény folytán, miután a körülményekből félreérthetetlen volt a vádlott abbéli szándéka, hogy a készpénz átadása fejében az ellenőrzés, a további vámvizsgálat folytatásának abbamaradását kívánja elérni, a kötelességszegésre irányuló célzat, azaz a Btk.

293. § (2) bekezdés 1. fordulata szerinti minősített eset megállapítására is törvényesen került sor. Kötelességszegés alatt ugyanis az adott szervezetre vonatkozó jogszabályokban és belső normákban előírt lényeges, az ügy érdemére kihatással lévő szabályok megszegését kell érteni, ami történhet nem a normának megfelelő cselekvéssel, vagy a normának megfelelő cselekvés, jelen esetben a vámvizsgálat elmulasztásával is.

[23] Ugyanakkor tévedett a másfokú bíróság a bűncselekmény rendbeliségét illetően. Egységes ugyanis a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy bűnhalmazat valósul meg, ha a vesztegetés elkövetője a jogtalan előnyt több hivatalos személynek adja át vagy ígéri, függetlenül attól, hogy arra egy vagy több ügyben kerül sor. Az irányadó tényállás szerint a vádlott ráutaló magatartással két pénzügyőrnek (hivatalos személynek) kívánta átadni a 20.000 forintot, a bűncselekmény védett jogi tárgyát (a hivatalos személy működésének törvényes rendje, és a működésébe vetett bizalom) így kétszer sértette meg. Ezért az ítéltábla a hivatali vesztegetés büntetett két rendbelinek minősítette (BH1984.215., 2005.44., 2006.178.).

[24] Az elsőfokú bíróság a hiánytalanul feltárt bűnösségi körülmények alapján, azokat a cselekmény(ek) tárgyi súlyával is összevetve, az elsőfokú bíróság helyesen, a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokkal összhangban, a Btk. 80. §-a szerinti büntetési kiszabási elvek szem előtt tartásával választotta meg a büntetés nemét és mértékét is, a minősítés rendbeliséget érintő változása okán ugyanakkor e büntetés halmazati jellegére utalni kellett.

[25] Az elsőfokú bíróság a vádlott javára szóló bűnösségi körülmények maximális figyelembevételével járt el, amikor a büntetési tételkeret középmértékétől (mely a halmazati büntetés folytán nem 3 év, hanem a Btk. 81.§ (1)-(3) bekezdésének szabálya alapján 4 év 6 hónap) lefele eltérve, a szabadságvesztés tartamát a törvényi tételkeret minimumában, azaz 1 évben határozta meg. Az enyhítő tényezők túlsúlya folytán e szabadságvesztés büntetés a büntetési célok érvényre juttatásához elégséges, de egyben szükséges is. A másodfokú bíróság osztotta a törvényszék álláspontját a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztésével, a próbaidő meghatározásával összefüggésben is. A korrupciós cselekmények jellegüknél fogva súlyosabb megítélésének, annak, hogy a korrupció felszámolása kiemelt társadalmi érdek, a szankcióban is kifejezésre kell juttatni, így a speciális prevenciós célt előtérbe helyező körülmények (pl. időmúlás illetőleg a vádlott részéről a bűncselekmény elkövetésének belátása) hiányában enyhítő szakasz, s így más büntetési nem alkalmazása, de úgyszintén a törvényi tételkeret minimumában meghatározott szabadságvesztés tartamának további mérséklése fel sem merülhetett.

[26] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának, illetőleg a végrehajtás elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának megállapítása törvényes, az elsőfokú bíróság e rendelkezések alapjául szolgáló törvényhelyeket is pontosan jelölte meg.

[27] Az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett azon pénzösszeg elvonásáról, mely az adott vagyoni előny tárgya volt, a vagyonek Kobzás jogszabályi alapja megfelelő (a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontja), ugyanakkor az összesen 20.000 forint letéti számlára

történt befizetése folytán pontosítani kellett a vagyonekhozással érintett összeg kezelésével kapcsolatos adatokat.

[28] A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés úgyszintén törvényes, s az elsőfokú bíróság annak jogszabályi alapjára is pontosan hivatkozott.

[29] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdés II. fordulata szerinti tanácsülésen az elsőfokú bíróság ítéletét a minősítést érintően a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta, egyben a bevezető részben utalt arra, hogy az eljárás lefolytatásra, ügydöntő határozat meghozatalára a bíróság elé állítás külön eljárás keretében került sor.

Budapest, 2023. április 19.

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.

dr. Raczkó Katalin s.k.

dr. Ignácz György s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 19.B.431/2022/7. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.398/2022/14. számú ítéletében írt változtatással 2023. április 19. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. április 19.

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.

a tanács elnöke